

Az öregek III. kerületi napközi otthonának lakói mintegy egy hónappal ezelőtt határozták el, hogy közös munkával takarót horgolnak a vietnami gyerekeknek. A takaró elkészült. Az otthon valamennyi látogatója dolgozott rajta, aki tud horgolni. Annyira belemelegedtek a munkába, hogy abba sem akarják hagyni. Máris hozzákezdtek a következő takaró elkészítéséhez

Takarók Vietnamba

A tojás példája

Árváltozás a piacokon

Mindig sokat beszélünk a piacról. Emlegetjük: magasak az árak, a zöldségfélék még most, nyáron is annyira kerülnek, mint máskor tavasszal. Jó néhányan azt is mondják, hogy évről évre drágábban élünk. Hová vezet mindez? — kérdezik. Mások azt nem értik, hogyan lehetséges, hogy ilyen magasak az árak egy zöldség- és gyümölcsstermeléséről nevezetes terület közepén.

Az országban

Ha az esetlegesen alkotott véleményeknél többet akarunk tudni az árak változásairól és a változás okairól, hasznos néhány összehasonlítást tenni. Mindenekelőtt talán megnézni azt, hogy a szegedi piaci árak hogyan viszonyulnak az ország más városaihoz. Július 9-10-én — a Figyelő című gazdaságpolitikai hetilap szerint — néhány fontosabb termék ára a következő volt: az élő csirke kilója Budapesten 29,80, Kaposvárott 36,10, Makón 30,40, Szegeden 33,10. A tejfőliterje Budapesten 17, Kaposvárott 22, Makón 40, Szegeden 36 forint. A paradicsom Budapesten 14,80, Kaposvárott 16, Makón és Szegeden 12 forint volt.

Lehetne folytatni a felsorolást, de az eddigi adatok is sokat mondanak. Mindegyiket arról, hogy a fővárosban a baromfi, a tejtermékek sokszor összehasonlíthatatlanul olcsóbbak, mint vidéken. A zöldségfélék ára — például a paradicsomé — viszont Budapesten a magasabb. Ha a vidéki városokat nézzük, a tejtermékek kivételével Csongrád megyében általában kisebbek az árak, mint másutt az országban. Szegeden tehát a zöldségfélék ára most is alacsonyabb, mint például a Dunántúlon.

Az árak ilyen összevetéséből azonban aligha lehet megalapozottan következtetni a változások okaira. Az viszont valószínűnek tűnik, hogy a fővárosban nagyon jó a baromfifelhozatal, a Dunántúlon pedig a tejtermékeké. A jó kínálat nyilván mérsékli az árakat. Nálunk a zöldségfélék és a gyümölcs kínálata jobb, mint például a Dunántúlon, tehát kevesebbe is kerülnek ezek a termékek.

A kínálat változásai

Olcsóbbak?! No ne mondja! — vághatná bárki a szemembe. Mert lehet, hogy Szegeden kevesebbe kerül a zöldbab, mint Zalaegerszegen, de hát akkor is jóval drágább, mint tavaly volt. Vajon mi ennek az oka?

A választ, ha közvetve is, ismét a statisztikákban lehet megtalálni. A városi tanács szolgálatát üzemének féléves jelentésében találhat erre nézve figyelemre méltó adatokat az ember. A jelentésből ugyanis az is kiderül, hogy a zöldségfélék és a gyümölcs felhozatala tavaly az első félévben nagyobb volt, mint az idén. 1970 első félévében több mint 746 ezer kiló zöldségféle került a szegedi piacokra és majdnem egymillió kilogramm gyümölcs. Az idén viszont 728 ezer kiló zöldség és csak 634 ezer kiló gyümölcs volt a felhozatal. Ez meg is látszik az árakon. A zöldségfélék kínálata csak kisebb mértékben (3 százalékkal) csökkent, úgyhogy a féléves átlagár 7,20-ról 8,40-re emelkedett (17 százalékkal). A gyümölcs ára viszont 4 forintról 7-re, tehát 77 százalékkal nőtt.

Lényegében hasonló tendencia található más termékek árának változásában is. Ha nő a kínálat, a felhozatal, csökken az ár, és viszont. Kivétel ez alól mindössze egy van, a tojás. Kínálata 18 százalékkal csökkent tavaly óta, ára pedig 12 százalékkal. Ebben nyilván szerepe van annak, hogy az állami kereskedelem állandóan lehet kapni tojást, és ennek feltétlenül árszabályozó szerepe van.

A kivétel tehát erősíti a szabályt. A fentiekből kiderült, hogy az árak a kereslet-kínálat függvényében alakulnak. És mivel a kereslet nagyjából egyenletesen növekvőnek tekinthetjük, a kínálat játszik első sorban ármeghatározó szerepet. Ezt bizonyítja két, 1969. augusztusi adat. Akkor majdnem kétféle kiló (!) volt a gyümölcsfelhozatal egy hónapban (az emlékezetes jó almatermés éve) és az átlagár 2,80 forint volt.

Olcsóbb árakat?

Az volt a jó év — mondhatnánk. Milyen jó lenne mindig olyan olcsón vásárolni! Pedig sajnos nem lenne jó. Az az ár még a termelés költségeit sem fedezte. Az ilyesmi szükségszerűen letöri a termelési kedvet, csökkenti a felhozatal, amit egy-két év múltán alaposan megbánna a vásárló. Túlságosan alacsonyok voltak tehát azok az árak. A mostaniak viszont a vevők zsebét terhelik jobban a kelletténél. A középút volna tehát az optimális, a jó.

Vajon hogyan lehetne optimálissá tenni az árakat? Olyanokká, hogy a termelőnek is megérje a befektetést és még a vásárlókat se ré-

míszgessék az ártáblák. Könnyen nem megy az ilyesmi, az bizonyos. Kisebbségi ingadozásokkal mindig is számolni kell. Am a mostaniaknál mindenképpen jobb lehetnének az árak. Es itt talán nem ártana visszagondolni a tojás példájára: a csökkent felhozatal és a megnövekedett kereslet ellenére csökkent az ár. Ennek oka minden bizonnyal az állami kereskedelem szabályozó szerepe volt. Tehát az egészségesebb árak kialakításában mindenképpen nagy szerep vár az élelmiszer-kiskereskedelemmel foglalkozó vállalatokra. Segíthetnének ebben a térszerek is, ám úgy látszik, nekik nem éri meg, meg, hogy termékeiket viszonylag kis tételekben a piacra hozzák. Mert hiába fizetnek jelképes helypénz csupán piaci pavilonjaikért a városi tanács jóvoltából, csak kevés saját árut kínálnak ott. Ok is többnyire a piacon, a kistermelőktől vásárolnak — viszonteladásra. És ezzel nem csökkentik, inkább felhajtják az árakat. A térszerek árufelhozatala tavaly óta jócskán csökkent: a zöldségfélékből 43, gyümölcsből 86 százalékkal.

A piaci árak alakulása tehát mindenképpen a kereslet-kínálat viszonyától függ. Vagyis elsősorban a kínálat, melynek változásába a zöldségféléknél és a gyümölcsnél például alaposan beleszól az időjárás változása is. Az árak valamelyes csökkenését az élelmiszer-kereskedelemmel foglalkozó vállalatok javuló munkájától várhatjuk. És addig is nem árt arra gondolni, hogy Szegeden az árak sok cikk-nél olcsóbbak az országos átlagnál.

Szavay István

Néhány érdekesebb piaci ár szombatról: a tojás 1,10—1,20, az úrburgonya 3,50—4, a sárgarépa 1,50—2, a kelkáposzta 4, a saláta 0,80—1, a karalábé 4—5, a karfiol 7—8, a paradicsom 4—5, a zöldbab 5—12, az uborka 3—6, a zöldborsó 4, a zöldborsó 12—14, az alma 4—6, a körte 4—5, a meggy és a sárgaborsó 6—12, az őszibarack 5—7, a sárga- és görögdió 4—6 forintba került. A csirke ára 28—30 forint volt.

Gépi adatfeldolgozó üzem

Szombaton vasúti gépi adatfeldolgozó üzemet adtak át rendeltetésének Debrecenben, a Nagyvállomás épületében. Az adatfeldolgozó havonta több mint százezer tételet számol el. A lyukkártyás adatelszámolást és az anyagbizonylatok gépi feldolgozását a későbbiek során bővítik: a vasúti munkába, a kocsirendezésbe, az időelemzésbe is bekapcsolják.

Élénk érdeklődés és alapos tanulmányok

A szegedi pártiskola második éve

Az újszegedi pártiskola ezekben a napokban szokatlantul csendes. A környezet máskor is nyugodt, madár-füttyön kívül más hang nemigen hatol be a szobákba, ez a jó levegőjű, csupazöld vidék igazán jó hangulatot ad az elmélyült tanuláshoz. Hanem most a falak között is csend honol: néhány napja túljutottak az utolsó államvizsgán is, előtte pedig ünneplésen véget ért az egyéves pártiskola. Lezárult az oktatási év. Eitlerné dr. Szilágyi Juliát, az MSZMP Csongrád megyei bizottsága oktatási igazgatója vezetőjét kértük meg, hogy foglalja össze a munka tapasztalatait.

A pártiskola fennállásának második esztendeje igen szép eredményekről tanúskodik, hiszen a különböző oktatási formák keretében — az aktuális politikai ismeretek elsajátításától a marxizmus-leninizmus elméletének tanulmányozásáig — csaknem kétezeren gyarapították felkészültségüket az iskolán.

A legnagyobb hagyományú tanulmányi forma Csongrád megyében a marxizmus-leninizmus esti egyeteme, mely 1955 óta, tehát már 16 éve működik. A hároméves általános tagozatra a pályázati felhívás alapján mindig többen jelentkeztek mint amennyi felvételre lehetőség van, pedig a bejutást felvételi vizsga is nehezíti. Főként pártmunkások, gazdasági vezetők, pedagógusok igyekeznek az esti egyetemen megszerzeni a munkájukhoz elengedhetetlenül szükséges marxista-leninista ismereteket. Az értelmiségi pályán dolgozók érdeklődése minden

szempontból hasznos és jó dolog.

A szakosított tanfolyam alapos marxista műveltséget adó tanulmányi forma. Segítségével évről évre többen jutnak egyetemi diplomához is.

Idén rendezték meg először — Szegeden és Szentesen — a hároméves tagozatot korábban elvégzettek számára a továbbképző és speciálkollégiumokat. Ezek célja az volt, hogy a társadalomtudományok által feltárt legújabb eredményekben, a legkorszerűbb ismeretekben is eligazítsan. Az előadók egy részét az MSZMP KB politikai főiskolája és a pártközpont adta, ezzel is biztosítva a továbbképzés minél magasabb színvonalát. Az oktatási igazgatószámára a továbbképzés biztosítása igen fontos feladat, egyrészt azért, mert több mint egy évtizedig nem működött a megyében pártiskola, s így nem volt meg a továbbképzés tárgyi feltétele, másrészt pedig azért, mert a marxista műveltség korszerű szinten tartása napjainkban — amikor a tudományos eredmények és információk mennyisége gyors ütemben növekszik mind sürgetőbb.

Szintén a most zárult oktatási évben rendezték meg először az egyéves pártiskolát, melyen — már bizonyos fokú előképzettséggel — pártmunkások, alapszervezeti párttitkárok, gazdasági vezetők vettek részt. Azonkívül, hogy az iskolán a hallgatók a marxizmus legfontosabb kérdéseit elmélyülten tanulmányozhatták, mód nyílt arra is, hogy elsajátítsák a politikai vezetés kérdéseivel kapcsolatos ismeret-

teket. Ez a kettős és mégis szorosan összefüggő tananyag nagy elismerést váltott ki, s a jó tapasztalatokra támaszkodva jövőre is megrendezik az egyéves pártiskolát.

Az elmondottakon kívül öthónapos pártiskolát és egyhetes pártiskolát is szervezett az oktatási igazgatóság. Az utóbbin összesen több mint 700 hallgató ismerkedett meg a X. pártkongresszus határozataival, anyagával. A párt X. kongresszusa egyébként valamennyi oktatási formában a tanulmányok középpontjába került, ami természetes is, hiszen nélküle elképzelhetetlen a jó pártmunka.

A pártiskolán most nyári szünet van, de a munka természetesen csak részben szünetel: az esti egyetem felvételi vizsgái már megvoltak, s most a következő oktatási év előkészületei vannak napirenden. Az első tanfolyam a propagandistáké lesz. Tovább gazdagodnak majd a különböző oktatási formák: a továbbképzésben, a speciálkollégiumok anyagában igyekeznek messzemenően figyelembe venni az új tudományos eredményeket éppúgy, mint a pártoktatás igényeit. A tanulmányi munka fejlődését jól szolgálja, hogy az oktatási igazgatóság létrejötté óta eltelt két esztendőben sikerült kialakítani és összefogni Szeged és a megye marxizmus-leninizmusban magas fokon jártas oktatógárdáját, hogy együttműködés alakult ki az oktatási igazgatóság és az állami felsőoktatási intézmények marxizmus-leninizmus taneszekei között.

Fehér Kálmán

Lesz-e a Széksós-tó környékén vikendparadicsom?

Győr határában láttam eddig a legszebb kiskerttelepülést, de el tudom képzelni Dorozsmán is a Széksós-tó és a fenyeveserdő szomszédságában is. A József Attila Termelőszövetkezet földterülete ez, amelyen eddig 165 család vásárolt magának területet.

A kora tavasszal adtak hírt a lapok erről az akcióról, és akkor azt hittük, hogy az intézkedések akár egy évig is elhúzódnak. Nem így történt. Komoly volt az érdeklődés, határozott volt a szándék a kis területek megvételére és művelésére. Azóta 10—12 kis házikó jelzi, hogy kialakulóban van a turistaház környéki vikendtelepülés. A termelőszövetkezetnél azóta is folyamatosan az érdeklődés, zökkenőmentesen halad a telek-eladás adminisztratív intézése. A termelőszövetkezet vezetősége 2—3 évre tervezte a végleges parcellázást és értékesítést, de a jelek szerint már 1972 őszére sikerül azt befejezni. Ha a nyáron megvett telkek gazdái már az ősszel kialakítják kiskertjeiket, gyümölcsöseit, akkor 3—4 év múlva komoly, valóságos kertparadicsomná válik a dorozsmai tóköznyék. Hogy a további érdek-

lődöket is informáljuk, a Dorozsmán vagy Szegeden, Az afész turistaháza ugyan sokat fejlődött az utóbbi hónapokban, de még mindig kicsi a választék, gyakran elfogy valami, még mindig sokáig kell várni a délelőtti nyitásra — hogy az apróbb bajokat már ne is említsem.

Úgy látszik, a vendéglátás-szóló és gyümölcsösben 21, az őszibarackosban 17 parcella vár gazdára és üres telek is akad még néhány.

Egyre több ember sűrűgforog a tó és a turistaház környékén. Azonban úgy érzem, hogy ez a két létesítmény nem tart lépést a fejlődéssel. A fürdőnél semmi vonzó nincs a vizen kívül, pedig nagyogó lehetőségek kínálkoznak és a gyógyhatása sem rossz. Úgy tűnik, jobb gazdát kellene találni számára a mostaninál —

Zelman Ferenc

Csúcsforgalom a Balatonnál

A kánikula csúcsforgalmat csinált a Balatonnál. A tó déli partjának kempingjeiben telt ház van, újabb külföldi vendégek érkeztek a siofoki szállodákba és motellekbe. Belföldről is valóságos emberáradat hőmpolygott szombaton a déli part üdülő- és fürdőhelyeire. Már a vonatok zsúfoltak voltak, s a főútvonalakon is szinte megszakítatlan sorban robogtak a gépkocsik. A szombatra virradóra érkezett zápor nem hűtötte

le a levegőt: a déli órákban tízezerek napoztak a strandokon és fürödtek a 24 fokos kellemes vízben. Rendkívül élénk a Balaton hajóforgalma is. Naponta több mint 30 ezer utast szállítanak a hajók és a kompok a két part között. Személygépkocsik naponta átlagosan 3000 ket át az egyik partról a másikra. A MAHART balatoni üzemigazgatóságának tájékoztatása szerint az idei hajózási idény kezdete óta több mint félmillióan vették igénybe a balatoni hajókat,